

AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ ÜNİVERSİTE YAŞAMI ETİK KURULU (ÜYEK) YÖNERGESİ

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesinin anlayışına göre, akademik ve idari konulardan insan ilişkilerine uzanan geniş bir alanı kapsayan üniversite yaşamı, öğrencilerin, öğretim elemanlarının, akademik yöneticilerin ve idari personelin hem birbirleriyle, hem de üniversitenin fiziksel-ekonomik-çevresel olanakları ve tesisleriyle etkileşim içinde buldukları bir bütündür. Bu bütün içinde hak ve özgürlükler bakımından birbirinin eşiti olarak aynı kurallar ve ilkeler manzumesine tabi olan aktörler arasında, bütünün işleyişi bakımından karşılıklı bağımlılık vardır. Salt yasa ve yönetmeliklerdeki kurallarla düzenlenmesi mümkün olmayan bu etkileşim ve karşılıklı bağımlılık durumunun, "etik" kavramı çerçevesinde değerlendirilmesi gereken yönleri bulunmaktadır.

1. BÖLÜM

Amaç ve Tanımlar

Madde 1: Bu yönergenin amacı, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Üniversite Yaşamı Etik Kurulunun oluşturulma ve çalışma yöntemini belirlemektir.

Madde 2: Bu yönergede;

- a) **Üniversite:** Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesini,
- b) **Etik Kurul:** Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Üniversite Yaşamı Etik Kurulunu,
- c) **Rektör:** Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Rektörünü,
- d) **Kurul Sekreteryası:** Etik kurulun yazışmalarını yürütmekle ve belgelerini saklamakla yükümlü sekreteryayı ifade eder.

2. BÖLÜM

Etik Kurulun Amacı, Oluşturulması ve Yapısı

Madde 3: Etik kurul, üniversite mensuplarının araştırma ve yayın, eğitim ve öğretim etkinliklerinde; mesleki ve akademik yaşamlarında; sosyal ilişkiler ve ortak uğraşlarında, toplum ve çevre ile karşılaşılan sorunları değerlendirmek amacıyla üniversite senatosu tarafından oluşturulur.

Madde 4: Üniversite Yaşamı Etik Kurulu, Üniversite Senatosunun farklı alanlardan (Fen Bilimleri, Sağlık Bilimleri, Sosyal Bilimler ve Güzel Sanatlar) seçeceği 7 (yedi) üyeden oluşur. Etik Kurul üyelerinin, birim yöneticilerinden olmamasına özen gösterilir. Öğrencilerle ilgili etik sorunların değerlendirilmesinde üniversite öğrenci konseyi temsilcisi; idari personelle ilgili etik sorunların değerlendirilmesinde Üniversite Genel Sekreterlik temsilcisi kurula davet edilir.

Madde 5: Etik kurul aşağıdaki usuller çerçevesinde çalışır:

- a) Üyelerin görev süresi 3 (üç) yıldır. Süresi dolan üyeler tekrar görevlendirilebilir.
- b) Etik kurul üyeleri ilk toplantıda bir başkan ve bir raportör seçer.
- c) Çeşitli nedenlerden dolayı boşalan üyeliklere, bir ay içerisinde yenileri seçilir.
- d) Etik kurul toplantıları en az 5 (beş) üyenin katılımıyla yapılır.
- e) Toplantı kararlarında salt çoğunluk aranır.
- f) Herhangi bir nedenle boşalan üyelikler, 4. madde hükümleri uyarınca doldurulur.

Madde 6: Etik kurul her yarıyıl sonunda olmak üzere yılda 2 kez toplanır. Ayrıca ihtiyaç duyulması halinde kurul başkanının yazılı çağrısı üzerine toplanır. Gündemde görüşülecek konuların dokümanları üyelere iletilir. Toplantılar en az 5 (beş) üyenin katılımıyla yapılır. Toplantı kararlarında salt çoğunluk aranır.

Madde 7: Etik kurul üyeliğine atananlar, isim ve uzmanlıklarının ilgili birimlere duyurulmasını kabul etmiş sayılırlar.

Etik kurul üyeleri ve varsa idari personeli, etik kurula yapılan başvurular ve bunlarla ilgili bilgiler ile toplantılardaki tartışmaların gizli tutulmasının gerekliliği konusunda bilgilendirilir ve yazılı taahhütleri alınır.

Madde 8: Etik kurulun bir protokol defteri ve bir karar defteri olur. Rektörlükçe mühürlenerek her sayfası numaralandırılan bu defterlerin kaç sayfa

olduğu son sayfalarında belirtilerek imzalanır. Protokol defterine tüm başvurular ve ilgili yazışmalar, karar defterine ise toplantı kararları yazılır.

3. BÖLÜM

Başvuru

Madde 9: Etik Kurula başvurular, bizzat üniversite mensupları tarafından yapılır. Başvuru dosyasında başvurunun konusu, amacı, gerekçesi, kimleri ilgilendirdiği, değerlendirmeye esas olacak bilgiler ve diğer ilgili hususlar belirtilmek zorundadır. Ayrıca Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Rektörünün üniversitede cereyan eden olaylar ve bu olaylarda yer alan kişiler hakkındaki değerlendirme talepleri de başvuru olarak kabul edilir.

Madde 10: Başvuruda aşığıda belirtilen belgeler sunulur.

a) Başvuru yazısı: Başvuru yazısında, başvurunun nedeni ve başvuranın iletişim bilgileri (adres, telefon, faks, e-posta, GSM vb.) ve tarih,

b) Başvuru dosyası: Başvuru dosyasında, başvurunun niteliği, hangi kişi veya birimlerle ilgili olduğu ve varsa başvuru konusuyla ilgili bilgi ve belgeler.

Başvuru sırasında başvuru etik kurul protokol defterine işlenir ve başvuru yazısının üst kısmına başvuru tarihi ile protokol numarası kaydedilir. Deftere başvuru tarihi, başvuru sahibinin adı ve çalıştığı birim yazılır.

4. BÖLÜM

Deđerlendirme ve Karar

Madde 11: Etik kurula başvurular

a) insan Hakları Evrensel Bildirgesi,

b) Helsinki Bildirgesi

c) Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Etik ilkeleri,

d) TC Anayasası, Yasaları ve ilgili mevzuatı çerçevesinde değerlendirilir.

Madde 12: Gerekli belgeleri tam olan başvurular değerlendirmeye alınır. Karar alınırken, toplantı odasında kurul üyelerinden başkası bulunamaz. Kurul üyelerinden biri başvuru dosyasıyla ilgili ise başvurunun görüşülmesi, tartışılması ve karara bağlanması esnasında, bu kurul üyesi toplantı odasından çıkar ve oylamaya katılmaz. Tüm bu işlemler karar defterine yazılır. Kurul, gerektiğinde başvuru sahibinden, başvurusuyla ilgili ek bilgiler talep edebilir.

Madde 13: Etik kurula yapılan başvuruların değerlendirilmesinde, kurul tarafından muhatap kişilerin görüşleri alınır ve gerek görülürse kurul dışından kişilerin mütalaasına başvurulabilir. Bu kişiler toplantıya davet edilebilecekleri gibi, yazılı olarak da görüşleri alınabilir. Etik kurul tarafından danışman olarak belirlenen bir kişi, başkan tarafından gün ve saat belirtilerek ve çağrı nedeninin dokümanları gönderilerek yazılı olarak toplantıya davet edilir ya da görüşüne başvurulma nedeni belirtilip dokümanlar gönderilerek yazılı görüşü istenir. Danışmanın etik kurulda oy hakkı yoktur.

Madde 14: Etik kurul toplantısında alınan tüm kararlar karar defterine yazılır. Başvuru hakkında olumsuz karar verilmesi durumunda gerekçeleri de belirtilir.

Madde 15: Etik kurul kararı, başvuru sahibine kararın verildiği toplantıdan itibaren 30 (otuz) gün içinde yazılı olarak bildirilir. Bu yazılı bildirimde kurulun adı, kurul üyelerinin adları ve unvanları, toplantı tarihi, toplantıda izlenen prosedür, karar ve kararın gerekçeleri açıkça belirtilir.

5. BÖLÜM

Yaptırımlar ve Yükümlülükler

Madde 16: Üniversite Yaşamı Etik Kurulu, bir şikâyet mercii olmayıp etik açıdan değerlendirmeler yapan ve etik ikilemlere çözüm üreten bir danışma organıdır. Bu nedenle etik kurul, etik ihlaller söz konusu olduğunda dahi Rektöre görüşünü bildirme dışında herhangi bir yaptırım öngörmez. Rektör gerek gördüğünde konuyu idari ve disiplin yönünden ilgili zeminlere taşıyabilir.

Madde 17: Etik kurul protokol defteriyle karar defterini en az 6 (altı) yıl arşivde saklar. Ayrıca, kurulun onaylanmış çalışma yönergesi, üyelerin görevlendirme yazılarının birer örneği, etik kurul üyelerinin özgeçmişleri, etik kurul toplantılarının daveti, başvuruların sunduğu tüm materyalin örneği, etik kurulun ilgili taraflarla yaptığı yazışmalar, başvurulara gönderilen kararların örneği başvuru dosyasıyla birlikte arşivde 4 (dört) yıl saklanır.

6. BÖLÜM

Etik Kurul Kararlarına İtiraz

Madde 18: Etik kurul kararlarında ifade edilen etik değerlendirmelerle ilintili olan kişi ve birimler, kararın Rektörce kendilerine bildirildiği tarihten itibaren 7 (yedi) gün içinde bir defaya mahsus ve gerekçeli olarak Etik Üst Kurula itiraz hakkına sahiptirler.

7. BÖLÜM

Yürürlük ve Yürütme

Madde 19: Bu yönerge Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Senatosunun kararı ve Rektörün onayıyla yürürlüğe girer.

Madde 20: Yönerge hükümlerini Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Rektörü yürütür.